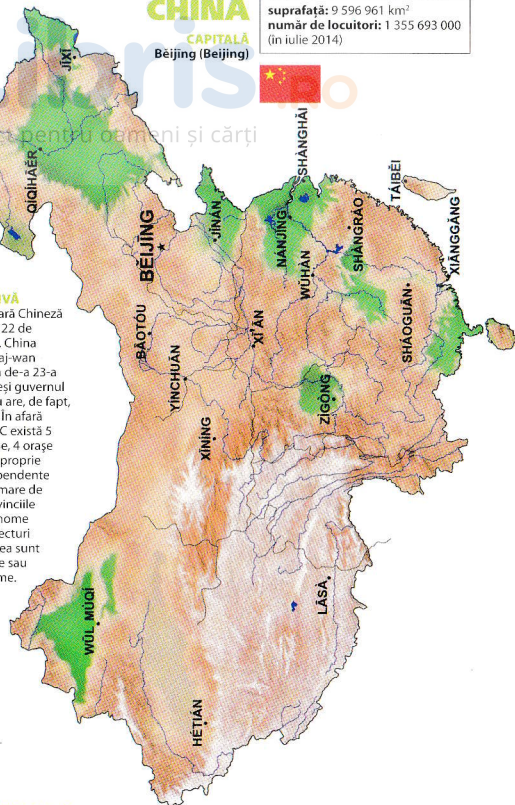

CHINA**CAPITALĂ**
Běijīng (Beijing)suprafață: 9 596 961 km²
număr de locuitori: 1 355 693 000
(în iulie 2014)

Respect pentru oameni și cărți

IMPĂRTIRE ADMINISTRATIVĂ

Republica Populară Chineză este împărțită în 22 de provincii (*sheng*). China consideră că Tčaj-wan (*Taiwan*) este cea de-a 23-a provincie a sa, deși guvernul central chinez nu are, de fapt, nicio putere aici. În afară de acestea, în RPC există 5 regiuni autonome, 4 orașe cu administrație proprie și 2 regiuni independente (cu un grad mai mare de autonomie). Provinciile și regiunile autonome se împart în prefecturi și districte. Acestea sunt împărțite în orașe sau comune autonome.

chineză

ghid de conversație

DISTANȚELE ÎNTRE ORAȘE

	Běijīng (Beijing)	Lāsà (Lhasa)	Nánjīng (Nanjing)	Shànghǎi (Shanghai)	Táiběi (Taipei)	Xi'ān (Xi'an)	Xiānggǎng (Hong Kong)
Běijīng	-	3 621	1 043	1 284	2 339	1 101	2 340
Lāsà	3 621	-	3 895	4 191	4 725	2 782	3 850
Nánjīng	1 043	3 895	-	304	1 257	1 080	1 406
Shànghǎi	1 284	4 191	304	-	1 101	1 395	1 527
Táiběi	2 339	4 725	1 257	1 101	-	2 025	1 060
Xi'ān	1 101	2 782	1 080	1 395	2 025	-	1 881
Xiānggǎng	2 340	3 850	1 406	1 527	1 060	1 881	-

LINGHEA

Ghidul a fost elaborat de colectivul de autori al Linghea S.R.L.

Publicat de editura Linghea din Timișoara, 2015.

Ediția I, 2012

Ediția II, 2015

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Chineza : ghid de conversație – Ed. a 2-a, rev.

Timișoara : Linghea, 2015

ISBN 978-606-8491-55-4

811.581(075.4)

© **Lingea s.r.o., 2015**
www.linghea.ro

Toate drepturile sunt rezervate.

Niciun fragment al acestei publicații nu poate fi reprodus, copiat sau transmis fără acordul scris al editurii.

Printed in the EU.

Despre limbă	6
Numere	10
Numeralele	10
Expresii comune	12
Formule de salut și de adresare	12
„Bună ziua” / „Bună seara”	13
Cum ne luăm la revedere	14
Urări	14
Înțelegerea	15
Cereri, ordine și propuneri	16
Cum ne exprimăm mulțumirea și satisfacția	18
Creștim, ne pare rău și ne cerem scuze	19
Acordul	20
Dezacordul, refuzul	21
Întrebări	22
Exprimarea timpului	26
Timpul	26
Zilele și anii	27
Zilele și săptămânile	29
Orele și minutele	31
Culori și dimensiuni	32
Culorile	32
Dimensiuni și caracteristici	33
Indicatoare	34
Indicatoare	34
Călătoriile	42
Cum cerem informații despre drum	42
Controlul pașapoartelor și controlul vamal	43
Formulare, date personale	44
Cu mașina	46
Cu trenul	55
Cu avionul	58
Cu vaporul	62
Transportul în comun	64

Cazarea	66
Cazarea	66
Cum facem o rezervare (meniu și cârți)	67
La hotel	68
Cazare la particulari	70
În camping	74
Mâncarea	77
La restaurant	77
Meniul	78
Aperitive	79
Feluri principale	80
Băuturi	85
Deserturi	87
Mâncăruri tradiționale	87
În concediu	94
Vremea	94
Turism	96
Vizitarea orașului	99
Spectacole de seară	102
La bar	105
Flirtul	107
Sport și timp liber	110
Sporturi de vară	110
Ștrand, piscină, plajă	111
Sporturi nautice	113
Scufundări	115
Pescuitul	116
Ciclism	118
Alpinism, escalade	120
La fotbal	120
La fitness	121
Pe terenul de golf	122
La schi	123
La hochei	125
La cumpărături	127
Cum cumpărăm și cum plătim	127
Bani	129

Magazine și servicii	132
Alimente	134
La drogherie	138
Foto & Video	139
În brăcămintă și încălțăminte	140
La poștă	144
Situații de urgență	145
Situații de urgență	145
Probleme cu mașina	147
Accident	150
Primul ajutor	151
La poliție	155
Locuința	160
Locuința	160
Electrocasnice	163
Bata și toaleta	166
Familia	168
Membrii familiei	168
Statutul civilă	170
Reuniuni de familie	171
Cum facem o invitație	173
În vizită	174
Munca	176
Locul de muncă	176
Cum căutăm un loc de muncă	181
Comunicare	184
La telefon	184
La calculator	186
Dicționar chinez-român	194
Dicționar român-chinez	234
Elemente de gramatică	286
Informații utile	302

ar fi să se ghideze după pronunțare și să transcrie folosind caracterele pentru silabele respective dar, în realitate, această variantă este foarte rar folosită. Cel mai adesea, chinezii încearcă „să traducă” sensul și abia apoi să-l transpună în caractere. Apar astfel traduceri amuzante, precum „vagon în flăcări” pentru locomotivă, „creier electric” pentru calculator etc.

Pronunția și clasificarea din dicționar

În ghidul de conversație și în dicționar folosim propriul sistem de transcriere fonetică. Acesta este mai strict decât cel menționat mai sus, deoarece indicăm de fiecare dată tonul folosit, foarte important, de altfel, în pronunția limbii chineze, o limbă cu precădere tonală. Sistemul nostru este realizat pe baza sistemului oficial de transcriere fonetică, pinyin, pe care l-am modificat și l-am simplificat adaptându-l pentru cititorul român. Tabelul comparativ cu pinyin și transcrierea noastră se află în primul capitol al gramaticii. *Pronunția semnelor fonetice speciale folosite este redată în partea de Gramatică la pagina 286.*

În partea chineză a dicționarului de la sfârșitul acestui ghid, cuvintele sunt aranjate după pinyin. Am păstrat acest sistem doar pentru aranjarea tonurilor pe silabe. Cuvintele sunt aranjate în funcție de transcrierea fonetică română, deoarece considerăm că dicționarul va fi folosit și de începătorii care nu cunosc deloc alfabetul pinyin și care ar putea fi derutați de o aranjare tradițională a cuvintelor în dicționar.

Numere
Expresii comune
Exprimarea timpului
Culori și dimensiuni
Indicatoare

Re
Numeralele oameni și carti
数字

▶ Numeralele cardinale

基数

zero	零	lín
unu	一	ī
doi	二	âr
trei	三	sān
patru	四	sì
cinci	五	wǔ
șase	六	liù
șapte	七	qī
opt	八	pā
nouă	九	jiǔ
zece	十	shí
unsprezece	十一	shí yī
doisprezece	十二	shí èr
treisprezece	十三	shí sān
paisprezece	十四	shí sì
cincisprezece	十五	shí wǔ
șaisprezece	十六	shí liù
șaptesprezece	十七	shí qī
optsprezece	十八	shí pā
nouăsprezece	十九	shí jiǔ
douăzeci	二十	èr shí
douăzeci și unu	二十一	èr shí yī
treizeci	三十	sān shí
patruzeci	四十	sì shí
cincizeci	五十	wǔ shí
șaizeci	六十	liù shí
șaptezeci	七十	qī shí
optzeci	八十	pā shí
nouăzeci	九十	jiǔ shí
o sută	一百	ī bǎi

o sută douăzeci	一百二十	ī bǎi èr shí
două sute	二百	èr bǎi
o mie	一千	ī qiān
două mii	两千	liǎn qiān
o mie cinci sute optzeci	一千五百八十三	ī qiān wǔ bǎi pā shí sān
și trei	ī qiān wǔ bǎi pā shí sān	
un milion	百万	pǎi wàn

▶ Numeralele ordinale

序数

primul	第一	tī yī
al doilea	第二	tī èr
al treilea	第三	tī sān
al patrulea	第四	tī sì
al cincilea	第五	tī wǔ
al șaselea	第六	tī liù
al șaptelea	第七	tī qī
al optulea	第八	tī pā
al nouălea	第九	tī jiǔ
al zecelea	第十	tī shí
al douăzecilea	第二十	tī èr shí
al treizecilea	第三十	tī sān shí
al o sutălea	第一百	tī yī bǎi

▶ Frații

分数

(o) jumătate	一半	ī pàn
unu și jumătate	一个半	ī kè pàn
o treime	三分之一	sān fēn gī yī
două treimi	三分之二	sān fēn gī èr
un sfert	四分之一	sī fēn gī yī
trei sferturi	四分之三	sī fēn gī sān
o cincime	五分之一	wǔ fēn gī yī
o șesime	六分之一	liù fēn gī yī
o șeptime	七分之一	qī fēn gī yī
o optime	八分之一	pā fēn gī yī
a noua parte	九分之一	jiǔ fēn gī yī
o zecime	十分之一	shí fēn gī yī

Re Formule de salut și de adresare

问好及招呼

Bună dimineața.	早上好。 dǎo shàng hǎo
Bună ziua.	早安！，早上好！ dǎo ān!, dǎo shàng hǎo!
Salut.	你好。 nǐ hǎo
Bună seara.	晚上好！ wǎn shàng hǎo!
Noapte bună.	晚安。 wǎn ān
Mă scuzați...	劳驾，... láo jià,
Pe mine mă așteptați?	您在等我吗？ nín dài tān wǒ ma
Mă bucur să vă văd.	我很高兴见到你！ wǒ hěn kāo xìng jiàn dào nǐ
Nu te-am mai văzut de-un car de ani.	好久不见了。 hǎo jiǔ pù tiēn lǎ
Ce mai faceți?	您好吗？ nín hǎo ma
Ce faci?	你最近还好吗？ nǐ zuìjìn tǐn hái hǎo ma
Ce vă mai face familia?	您的家人好吗？ nín tā jiā jén hái hǎo ma
Ați avut o călătorie plăcută?	您的旅程顺利吗？ nín tā lǚ chéng shùn lì ma
L-ați găsit ușor?	你觉得可以吗？ nǐ jiǎo tā kě yǐ ma
N-au fost probleme pe drum.	旅程顺利。 lǚ chéng shùn lì
Ați mai fost vreodată aici?	你以前来过这里吗？ nǐ yǐ qián lái kuò gè lǐ ma
Mulțumesc de întrebare.	谢谢询问。 xiè xiè sùn wèn
Eu sunt bine.	我还好。您呢？ wǒ hái hǎo nín nǎ
Dumneavoastră?	还可以。马马虎虎。 hái kě yǐ mǎ mǎ hū hū
Așa și așa.	我不能抱怨。 wǒ bù nǎn pào yuàn
Nu mă pot plânge.	你看起来很好。 nǐ kàn qǐ lái hěn hǎo
Arătați bine.	女士们，先生们！ nǚ sǎn men, xiān shēng men!
Doamnelor și domnilor!	

Să facem cunoștință

认识人

Care este numele dumneavoastră?	请问，您贵姓名？ tǐn wèn, nín kuèi sīn míng
Cum te cheamă?	你叫什么名字？ nǐ tiào shén mǎ míng dz
Mă numesc...	我叫... wǒ tiào
Eu sunt...	我是... wǒ sǎ
Dumneavoastră sunteți domnul...?	您是... 先生吗？ nín sǎ... xiān shēng ma
Cine sunteți?	您是谁？ nín sǎ shéi
Cine e (acolo)?	他/她是谁？ tā/tā sǎ shéi
Cine e doamna aceea?	那位女士是谁？ nà wèi nǚ sǎ shéi
Ne cunoaștem?	我们认识吗？ wǒ men jèn sǎ ma
Vă cunoașteți?	你们互相认识吗？ nǐ men hù xiāng jèn sǎ ma
O cunoașteți pe soția mea?	您认识我的妻子吗？ nín jèn sǎ wǒ tā tǐn dz ma
Vă amintiți de mine?	您记得我吗？ nín jì tā wǒ ma
Ne am mai întâlnit/văzut undeva?	我们见过面吗？ wǒ men tiēn kuò miàn ma
De unde ne cunoaștem?	我们是在哪里认识的？ wǒ men sǎ dzài nǎ lǐ jèn sǎ tā
Imi pare rău, dar nu vă cunosc.	对不起，我不认识您。 tuèi pu tǐ, wǒ bù jèn sǎ nín
Din păcate, nu-mi amin- tesc de dumneavoastră.	对不起，我记不得您了。 tuèi pu tǐ, wǒ jì bù de nín lǎ
Dați-mi voie să mă prezint.	让我先介绍一下。 jǎn wǒ sīn tiē sào lì siǎ
Dați-mi voie să v-o prezint pe soția mea.	让我先给您介绍一下我的妻子。 jǎn wǒ sīn kèi nín tiē sào lì siǎ wǒ tā tǐn dz
Imi faceți cunoștință cu...?	你能把我介绍给...吗？ nǐ nǎn pà wǒ tiē sào kèi... ma
Ne puteți face cunoștință?	您能不能先给我们互相介绍一下？ nín nǎn pù nǎn sīn kèi wǒ men hù xiāng tiē sào lì siǎ
Vi-l prezint pe...	请您认识一下... tǐn nín jèn sǎ lì siǎ
Acesta este soțul/șeful meu.	这位就是我的老板。 gè wèi tǐou sǎ wǒ tā lǎo bǎn

Aceștia sunt colegii mei.

这就是我的同事们。
gǎ tiòu shì wǒ tǎ tǒng shì men

Îmi pare bine (să vă cunosc).

认识您我很高兴。
jiàn shì nín wǒ hěn kāo xīn

Mi-a părut bine să vă cunosc.

认识您我很高兴。
jiàn shì nín wǒ hěn kāo xīn

Plăcerea e de partea mea.

我也很高兴认识您。
wǒ yě hěn kāo xīn jiàn shì nín

Cum ne luăm la revedere

告别

La revedere.

再见。 zài jiàn

Pa!

拜拜！ bài bài!

Ai grijă de tine!

请多保重！ qǐng tuō pào zhòng!

Pe curând.

现在就说再见吧！
xiàn zài tiào suǒ zài jiàn ba!

Ne vedem mâine.

明天见。 míng tiān jiàn

La revedere.

算是告别吧！ suàn shì kāo bié ba!

Transmiteți-le salutări din partea mea.

您向他们问好吧。
nín xiàng tā men wèn hǎo ba

Îmi pare rău, mă grăbesc.

对不起，我很忙。 tuǒ qǐ tuǒ, wǒ hěn máng

Trebuie să plec.

我得走了。 wǒ déi zǒu le

N-am timp.

我没有时间了。 wǒ méi yǒu shí jiān le

Ne vedem mâine la...

明天在...见 míng tiān zài...jiàn

Ne auzim!

以后跟我联系吧！ yǐ hòu gēn wǒ lián xì ba!

Te sun!

我给你打个电话。 wǒ gěi nǐ tǎ kā tiān huà

Urări

祝词

Noroc! (la ciocnit)

干杯！ kān pēi!

Noroc! (la strănut)

祝福你！ gǔ fú nǐ!

Felicitări!

恭喜！ kǒng xǐ!

Baftă!

祝您好运！ gù nín hǎo yùn!

Distracție plăcută!

好好享受吧！ hǎo hǎo xiǎng shòu ba!

Distracție plăcută!

去玩吧！ tǎ wán ba!

Calătorie plăcută.

一路平安！ yì lù pān ān!

Drum bun!

一路平安！ yì lù pān ān!

Să vă întoarceți cu bine!

一路好走！ yì lù hǎo zǒu!

La mulți ani!

祝你生日快乐！ zhù nǐ shēng jī kuài lè!

Sincere condoleanțe.

请接受我的哀悼。 qǐng jiē shòu wǒ de āi dào

Paște fericit!

复活节快乐！ fù huó tié kuài lè!

Crăciun fericit!

圣诞节快乐！ shèng tǎn tié kuài lè!

Un an nou fericit!

元旦快乐！ yuán dàn kuài lè!

Baftă!

祝您好运！ gù nín hǎo yùn!

Înțelegerea

理解

Poftim?

对不起，请再说一遍好吗？

tuǒ qǐ tuǒ, qǐng zài shuō yì biàn hǎo ma

Scuze, nu înțeleg.

对不起，听不懂。 tuǒ qǐ tuǒ, wǒ bù tīng

Nu v-am înțeles bine.

我没有明白您的意思。

wǒ méi yǒu míng bái nín de yì sī

Puteți să repetați?

您能不能再说一遍？

nín nǎn bù nǎn zài shuō yì biàn

Ce ați spus?

您刚才说了什么？

nín kān tái shuō liǎo shén ma

M-ați înțeles greșit.

您误解了我。 nín wù jiě le wǒ

Trebuie să fie o

这肯定是个误会吧。

neînțelegere.

gǎ khèn tīn shì kā wǒ huēi ba

Trebuie să existe o

应该对此做出解释。

explicație.

yīn kāi tuǒ shì tuǒ zài zhī tiē shì

Puteți să-mi explicați?

您能给我说明一下这件事情吗？

nín nǎn kě wǒ shuǒ míng yì shì gǎ tiēn shì shì ma

Vorbiți engleză/germană/

您会说英语/德语/法语/西班牙语/

/franceză/spaniolă/

/意大利语/俄语吗？ nín huēi shuō yì lù/tǎ

/italiană/rusă?

lǎ/tǎ yǐ/sī pàn lǎ yǐ/tǎ lǎ lǐ tǎ yǐ/sī ma

Vorbesc doar un pic

我会说一点德语。

germană.

wǒ huēi shuō yì tiēn tǎ yǐ